

Betrouwbare KAS voor voldoende gras

Stikstof bevordert de groei van gras en de fotosynthese. Voor een goede stikstofvoorziening is het niet nodig om speciale en vaak relatief dure meststoffen toe te dienen. Juist een betrouwbare en bewezen ‘simpele’ meststof als kalkammonsalpeter (KAS) zorgt voor de hoogste opbrengst en kwaliteit.

Er zijn in Nederland veel verschillende stikstofmeststoffen verkrijgbaar. In essentie verschillen ze vooral door de vorm waarin de stikstof in het product aanwezig is: nitraat, ammonium of amide. Norbert Huveneers, bemestingsdeskundige en salesmanager bij OCI, legt de verschillen uit. ‘Gras neemt bij voorkeur stikstof op in de vorm van nitraat, dat na toediening direct en volledig beschikbaar is. Van de stikstof uit ammonium kan slechts een klein deel direct door gras worden opgenomen.’ Het merendeel van het ammonium moet eerst door bodemmicroben worden omgezet tot nitraat, volgens Huveneers. ‘Amidestikstof wordt helemaal niet rechtstreeks opgenomen, maar moet eerst worden omgezet in ammoniumstikstof en daarna in nitraatstikstof.’

Het ‘geheim’ van KAS

De bemesting van grasland is op bijna ieder veehouderijbedrijf een samenspel van basisbemesting met organische mest, aangevuld met een aantal stikstofgiften met kunstmest gedurende het seizoen. Met de organische mest wordt al een behoorlijke hoeveelheid voedingsstoffen aangevoerd. Het liefst op basis van een goede bodemanalyse kan dan aanvullend worden bemest. Zowel onderzoek als praktijk wijzen keer op keer uit

dat KAS dan een van de beste keuzes is en blijft, alle nieuwe meststoffen ten spijt. Het ‘geheim’ van KAS zit volgens Huveneers in de aanwezige verhouding nitraat en ammonium (50:50). Huveneers: ‘Hiermee is vanaf het moment van toedienen de stikstof over een langere periode beschikbaar voor het gras. Zeker als je het over een heel seizoen bekijkt, zit je met KAS altijd in de hoogste regionen voor de totale drogestofopbrengst.’ (Zie tabel 1.)

Depositie zwavel daalt

Valt de keuze op KAS, dan is het nog de vraag of deze verrijkt moet worden met zwavel. Gras met een zwaveltekort resulteert in een lagere drogestofopbrengst en een lager ruweiwitgehalte. Aanvoer van zwavel vindt plaats via organische bemesting en via depositie vanuit de lucht. Deze depositie is de afgelopen jaren afgenomen. Huveneers: ‘De teruglopende depositie is geen vrijbrief om jaarlijks standaard zwavel te strooien. Zeker op klei is voor de eerste en tweede snede vaak voldoende zwavel beschikbaar. Ik pleit voor een afgewogen beslissing op basis van een recente bodemanalyse. Als die analyse aangeeft dat aanvullend zwavel nodig is, kies dan voor een meststof die zwavel bevat, zoals Exacote. Want overdaad schaadt en kan voor gezondheidsrisico’s bij het vee zorgen.’ |

In samenwerking met OCI laat Vee-teeltGRAS zien dat een prima grasopbrengst mogelijk is met een verhoudingsgewijs goedkope kwaliteits-KAS als aanvulling op organische bemesting.

Tabel 1 – Kunstmestsoorten en grasopbrengsten op veengrond per snede in 2016 (kg ds per ha) (bron: Verantwoorde Veehouderij/KTC Zegveld)

soort kunstmest	1e snede	2e snede	3e snede	totaal
geen N-kunstmest	3168	2292	1181	6640
KAS (13,5% nitraat + 13,5% ammonium)	4202	2897	2189	9288
Urean vloeibaar (7% nitraat, 8% ammonium, 15% amide)	3509	2866	1943	8318
N-xt vloeibaar (24% complex amide)	4400	2635	1812	8847
Exacote (6% nitraat, 12% ammonium, 11% gecoat amide en 8% zwavel)	3987	2900	2322	9209
ammoniumsulfaat (21% ammonium + 24% zwavel)	4247	2579	2023	8849